

Pro labužníky

Mezi bavorské speciality patří, kromě piva, bílé klobásy. Existuje mnoho receptů, jak připravit tuto silně kořeněnou lahůdku z telecího masa – vařené, opékané. Často se jedí jako druhá snídaně, jak se zde říká v Brotzeit, kdy se sluší usednout k jídlu a džbánku piva v pivní zahradě. Tam přichází na řadu i domácí sýr Obatzda, připomínající vyzrálý camembert. Avšak ještě se roztírá s máslem, cibulkou, solí, paprikou a kmínem. Výborné jsou i jiné uzeniny, speciality z vepřového, které se při pečení polévá pivem. Národním jídlem je vepřová pečeně s knedlíky. Mnichované milují ryby z okolních řek a jezer, zvláštní druhy chleba, precíků a pečiva a zejména sladkosti, jimiž se dříve významovali především mniši. Mnichovské restaurace nabízejí rovněž speciality z celého světa, noční kluby erotická potěšení pro dámy a pány. Říká se tomu „mnichovské umění žít“.

Vybrané restaurace:

Tantris, Johann-Fichte-Str. 7. Šéfkuchař Hans Haas byl v roce 1995 jmenován šéfkuchařem roku.

Haxnbauer, Sparkassenstr./Münzstr. 8, na rohu Mariánského náměstí. Typická úprava masa na grilu.

Nürnberger Bratwurst Glöckl, Frauenplatz 9 – u katedrály Notre Dame. Má stoletou tradici. Sem nejčastěji chodí světové celebrity, které navštíví bavorskou metropoli. Zde se opékají bílé klobásy na otevřeném ohni jako v jediné mnichovské restauraci.

Hofherrgß, Ungererstr. 56, bavorské speciality

Halali, Schönfeldstr. 22, směsice nové a tradiční německé a zvláště bavorské kuchyně.

→ z rodu Wittelsbachů a dále princ Ferdinand Maria a jeho žena Henrietta Adelaide, je zasvěcen svatému Kajetánovi. Právě ona žena dala podnět ke stavbě. Stalo se tak v roce 1662 na počest narození dlouho očekávaného následníka trůnu Maxe Emmanuela.

Kostel sv. Jana Nepomuckého se zase rozhodl postavit architekt, sochař a štukatér Egide Quirin Asam se svým bratrem. Nejprve si v Sendlingerově ulici koupil dům, ale protože místní obyvatelé si tolik přáli mít vlastní boží stánek, rozhodl se jej postavit. Jelikož ve stejném roce, tedy 1729, byl církví kanonizován Jan Nepomucký, zasvětili jej tomuto svatému mučedníkovi. S rodem Wittelsbachů je ovšem nejvíce spojena Rezdence, jeden z největších evropských paláců. Stavěl se pět století a podepsaly se na něm mnohé slahy – rene-

sance, baroko, rokoko, klasicismus. Byl sídlem Wittelsbachů až do roku 1918. Z tohoto rodu se o největší stavitelský rozmach v Mnichově zasloužil král Ludvík I., který vládl v letech 1825 až 1848. Hlavními představiteli klasicismu byli architekti Leo von Klenze a Friedrich Gärtner.

Kam za uměním, vědou a technikou?

Ve druhé polovině 19. století město proslavil hudební skladatel Richard Wagner. Jeho opery se hrály v Národním (operním) divadle, které nechal postavit podle vzoru pařížského Odeonu král Max I. v roce 1818. Jenže už pět let poté jej zničil požár a znovu otevřít se jej podařilo až v roce 1852.

Tak jako se Petrohrad pyšní Ermitáží, Madrid svým Pradem či Paříž Louvrem, má Mnichov starou a novou Pinacothéku s jednou z nej-

větších světových sbírek malířství a sochařství. V té staré je na osm set děl od středověku po rokoko, v nové jsou nejlepší kolekce evropského malířství od konce osmnáctého do začátku dvacátého století.

Mnichov se ovšem pyšní také 58 divadly a 45 muzei a galeriemi. Každé z nich je něčím pozoruhodné. Například Městské muzeum obsahuje navíc jednu z největších sbírek hudebních nástrojů Orientu a Oceánie a jedinečnou sbírku loutek. Plachetnice, modely atomu, větrné mlýny a vesmírné sondy, zkrátka svět vědy a techniky se otevírá na ploše 50 000 čtverečních metrů zase v Německém technickém muzeu. Existuje už sto let a právem se mu říká Olympský chrám vědy. Neudivuje, že jej ročně navštíví 1,3 miliónu lidí.

Kdo dosáhne výš?

Bavorsko a jeho metropole byly vždy pionýry technického pokroku. Už v roce 1882 se tu otevírá první německá výstava o elektřině. Abychom stále jen nebruslili do staletí vzdálených, připomeňme muzeum BMW. Seznamuje návštěvníka s vývojem automobilismu a předkládá futuristické představy o jeho budoucnosti, samozřejmě v první řadě se zde prezentují vozy této proslulé německé automobilky. Ta má v Mnichově svou ústřednu. Její sídlo je také originální: znázorňuje čtyři cylindry, stejně vysoké jako věže katedrály – 99 metrů.

Ještě do nedávna se centrum města zahlcovalo dopravou. Teď je přeměněno v pěší zónu. A právě tam, kde začíná, na Karlově náměstí, si u novodobé Winklerovy fontány, také postavené v roce Olympijských her, dávají dostaveníčko místní milenci i turisté. Jen teď, koncem září a začátkem října, to bude s hledáním partnerů a známých horší. Je přece Oktoberfest, čas pozvedávat žejdlíky s bavorským mokem a to se děje všude, kam jen pivo doteče. ●

Milan Syruček

Snímek: Irena Hošková

Katedrála Frauenkirche je jedním ze symbolů města

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců
Lonely Planet,
které v češtině
vydává nakladatelství
Svojtka & Co.

SVOJTKA&Co.
NAKLADATELSTVÍ

IN-00043/B